

Brassói Lapok

Ára 5 lei

Szombat
1931 * május 2

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

99. szám
XXXVII. évtolvam

Ára 5 lei

A munka ünnepe?

Páratlanul mondható feszültség 'ég-körében köszönt ránk az idén a május elseje, a munkásság jobb jövőért való keserves harcának ez a szimbolikus napja, amelynek a megdicsőült munka ünnepeként kellene lennie. A tőkés gazdasági rend immár másfél esztendeje gyötörő mély válsága a kirobbanásig duzzasztotta minden ellenmondását: éhség, nyomor dühöng a szétrepedésig megtelt háborúk miatt, husz-huszonöt millió munkásnak nincs megélhetése azért, mert könnyebbé, eredményesebbé vált a munka. A munkán és gyümölcsén egyre kevesebb az áldás, az öröm, a szapora munka átkává lett azoknak, akik odaadással, lélekkel végzik.

Az osztályharc, a tőke és munka viaskodásának a frontján kinosan erős a nyomás mindkét oldalról. A kapitalizmus és szocializmus, az elaggó szülő és felserdülő gyermek között mind hevesebb a viszály amiatt, ki vezesse az emberiség gazdaságát? A szülő eddigi módszerei, amelyek pedig egykor hatalmas lendülethez segítettek a világ gazdasági életét egyre kevésbé fedik az összemberiség szükségleteit, egyre képtelenebbnek bizonyulnak a termelési erők uralására, a gyermek pedig eközben a világgazdaság egy hatalmas parcelláján új metodikus előnyeit igyekszik csábítás szemléltetni.

A pajudás szívszorító kinja, az osztály- és nemzetközi ellentétek rendkívüli bizonyultsága és megoldatlansága a főképpen a munka áldatlanságának az érzése komorrá teszi a mai május elsejét. Mégis hittel kell hinnünk, hogy azok a súlyos viszályok, amelyek az emberiség nagy családját tépik, hamarosan kiegyenlítődnek s ennek a családnak minden egyes tagja egyaránt fogja élvezhetni a tökéletesedést, vidám, örömteljes munka gazdag, az életet nagyszerűvé tevő eredményeit.

Várjuk a folytatást

Magyar tanszék a bukaresti egyetemen. Rokonszenves szándék, amelyet örömmel fogunk üdvözölni, ép úgy, mint ahogy a jobbkarat becsületes ponását látjuk a kisebbségi államtitkárság és a magyar szaktanácsosi állás létesítésében a miniszterelnökségen.

Annál jólesőbb hatnak ezek a lojális intézkedések, mivel a lemult kormány a legkínosabb csatlódást ép kisebbségi — azaz egyenlőség — elvei teljes megtagadásával okozta. Némely nyugdíj- és államsegély morzsákat hintve a nemzeti kisebbségek és a külföld szemébe, szabad prédára engedte közéletben, közigazgatásban és kormányzásban a legszélsebb szovinizmus zsoldosait.

Ami ők dicstelenül végeztek, azt Jorga a jóakarati komoly szándékaival akarja jóvátenni, s ha Brandsch-csal deformálta is az újítás szépségét, a célzat és a tettben rejlő bátorság megérdemli a méltánylást.

Ennek a néhány jóra való megnyilatkozásnak azonban folytatásának kell lennie. A bukaresti magyar tanszék felállítása csak szimbolusul szolgálhat egy olyan kormányzati programnak, mely a kisebbségi kérdést valóban az egyenlőség, szabadság és törvényesség jegyében akarja megoldani.

A kisebbségi államtitkár a kormányban, magyar szaktanácsos a miniszterelnökségen, magyar tanszék a román egyetemen, nem jelentenek valódi értéket, valamennyi iskolánk fel nem szabadulnak a rendszer és a nyelvkényszer béklyóiból, valamennyi iskolánkban, az államnyelv tanításának teljes intenzitása mellett, az anyanyelv vissza nem nyeri aralmát, minden tantárgyat nem ezen a nyelven tanítanak, s magyar gyermekeinket az állami iskolákban is nem magyar nyelven és magyarul tudó tanítók oktatják.

Jorga megcsillantotta előttünk a jobb jövő képét, s mi örömmel és hálással merülünk el ebben a látványban, de nem akarunk az optimizmusok rettenetes holnapjára ébredni. Hamarosan kell jönnie olyan tényeknek, melyek semmi kétséget nem hagynak meggyőződésnek mélysége és szándékai tisztasága iránt.

Szükszavu királyi leirat nyitotta meg a parlamentet

A nemzeti-parasztpárt Jorgát, Jorga a többséget leszi felelőssé a parlament sorsáért — Hatiegan miniszter kizárta a nemzeti-parasztpárt

Bukarest, április 30.
A rendkívüli parlamenti kapunyitás minden különösebb szertartásosság és fényesebb külsőség nélkül ment végbe. Délelőtt 11 órakor

a patriarchatus kezdetét vette a szokásos Te Deum, amely után a képviselők és kormány tagjai átvonultak a kamara üléstermébe,

amelynek a képe egy egészen szürke ülés benyomását keltette. Sem a diplomáciai kar, sem a magas egyházi és katonai méltóságok nem jelentek meg, mint máskor.

Amikor az ülésterem már egészen megtelt, fél 12-kor elsőnek Pop-Cicio István elnök lépett be, akit a többségi képviselők majdnem negyedórát tartó

ovációban részesítettek.

Utána Maniu lépett be, akit szintén tombolva ünnepeltek.

A tapsvihar még Hatiegan Emil volt munkaügyi miniszter személye számára is kitarított, amikor Jorga lépett be. — Nem lehetett tudni, vajjon neki is tapsol-e még a nemzeti parasztpárti többség, mert az ováció hamarosan elig egy fél perc elteltével elhallgatott s már csak a liberálisok üdvözlő tapsa szállt a miniszterelnök felé.

Miután Pop-Cicio elnök megnyitotta az ülést és bejelentette, hogy a miniszterelnök kíván szólni.

Jorga felolvasta a királyi kéziratot, amely lakonikus rövidségével általános feltűnést keltett.

A szüksévu királyi kézirat

A királyi kézirat szövege a következő:

— G. G. Mironescu ur lemondása után az a kormány, amelyet az egész nemzet szolidaritását megkövetelő súlyos pénzügyi és gazdasági problémákra való tekintettel a nemzeti egység létrehozására kifejtett erőfeszítéseim lezárásaképpen neveztem ki, magának a parlamentnek a kebelében kívánja bemutatni szándékait és módszereit. Eövéből a parlament ülészakát megnyitottak nyilvánítom. — II. Károly.

A kézirat felolvasása után Pop-Cicio elnök bejelentette, hogy rendkívüli ülészakának első ülését

a kamara délután 5, a szenátus pedig fél 6 órakor tartja meg,

amikor is Jorga miniszterelnök előterjeszti kormánynyilatkozatát. A két ülés kezdete közötti fél órák különbözetet azzal magyarázzák, hogy mindkét törvényhozó testület előtt maga Jorga miniszterelnök óhajta felolvasni a bizalmat kéro programnyilatkozatot.

Afelől, hogy a délutáni ülésen mi fog

történni, hogy sor kerül-e a feloszlásra vagy sem, senkinek sejtelve sincsen. Az ülészak megnyitása után

még maguk a kormány tagjai sem ismerték annak a kormánynyilatkozatnak a szövegét,

amelyet Jorga fel fog olvasni a törvényhozó testületek előtt. Ebből arra következtettek, hogy ez épp olyan rövid és kategorikus lesz, mint a királyi kézirat, és csak általános elveket fog tartalmazni.

Ugyanigy teljesen ismeretlen a nemzeti parasztpárti többség magatartása

A vámkérdés ügyében Magyarországra kiterít eddigi álláspontján

Bethlen nem tartja kizártnak, hogy a német osztrák és a francia tervet sikerül egyesíteni

Budapest, április 30
A magyar képviselőház külügyi bizottsága tegnap este tárgyalta először a vámszövetségi tervek következtében előállott helyzetet. Károlyi Gyula gróf külügyminiszter összefoglaló jelentésében hangsúlyozta, hogy

a magyar kormány még mindig nem foglalt állást az új gazdasági tervekkel szemben

és továbbra is várakozó az álláspontja. Mindez nem jelenti azonban, hogy egyes államokkal külön-külön és közvetlenül nem tárgyal, így Olaszországgal, Ausztriával, Németországgal, sőt legközelebb ismét Csehszlovákiával is. Programmon szerepel emellett a Romániával kötendő végleges kereskedelmi szerződés letárgyalása, amellyel kapcsolatban szintén kedvező eredményt remélnék mindkét ország érdekei szempontjából.

A külügyminiszteri beszámoló vitája során a feszülő helyeselték a kormány várakozó álláspontját az európai

vámkérdés ügyében. Főképpen Apponyi Albert gróf. hangsúlyozta, hogy az ügy jelenlegi állása semmiképpen sem alkalmas a végleges határozathozatalra. A német-osztrák vámunió beharangozása felrázta egész Európát s rácszméltette arra, hogy a gazdasági élet törvényei előbb-utóbb le fogják győzni érvényesülésük mesterséges akadályait. A magyar közvélemény

átérzi a pillanat fontosságát, elhatározásában azonban kizárólag létérdekei től vezetteti magát,

legfeljebb azokra lévén tekintettel, akik hasonló módon tekintettel vannak Magyarországra.

Az elhangzott véleményekre Bethlen miniszterelnök válaszolt. Nem bocsájt-kozik jövődőlésbe, — mondotta — de nem oszthatja egyeseknek azt a véleményét, mintha a német-osztrák vám-egyezmény nem volna valamilyen formában megoldható. Ezzel szemben

a keletkezőben levő francia terv szin-

is. A volt kormánypart vezérőlbizottsága ma délelőtt

Maniu elnökle alatt, Mihalache, Madgearu, Pop-Cicio, Junian és Traján Bratu részvételével bizalmas tanácskozást tartott,

amelynek határozatairól semmi sem szivárgott ki. Délután 3 órára összehívták a többségi értekezletet, amely után a párt vezérkara közvetlenül a kamarai ülés kezdete előtt végleg dönt magatartásáról.

A nemzeti parasztpárt vezetősége megbízásából, a párt több politika érintkezést keresett a magyar párt parlamenti csoportjával és félhivatalos jellegű tárgyalásokat kezdeményezett egy esetleges választási paktumra vonatkozólag. A tárgyalások egyelőre kezdeti stádiumban vannak.

Hatiegan Gyula dr., orvosprofesszor, az új erdélyi miniszter tegnap nyomban esküitéle után levelet intézett Maniu Gyulához. Tudomására adja, hogy belépett a kormányba, mert szolgálni akarja a trónt és a hazát.

— Mivel Ön azt óhajta, — írja levelében Hatiegan — hogy a pártfegyelmre való tekintettel formális kilépési nyilatkozatot tegyek, ezt — nehéz szívvel ugyan — ezennel megteszem. Sajnálom, hogy előzetesen nem tárgyalhattam Önnel, mivel az illetékes tényezők gyors döntésre szólítottak fel, de ha tárgyalhattam volna is, akkor is ugyanezt határoztam volna.

Maniu azonnal válaszolt Hatieganu levelére és közölte vele, hogy a nemzeti párt vezérőlbizottsága tegnap esti ülésén kizárását határozta el s így kilépési nyilatkozására már nem is volt szükség.

tén vonzerőt igyekszik gyakorolni a német érdekszférához közelálló államokra is.

Ennek a francia tervnek a lényegéről még nem sokat tudni, de nem kizárt dolog, hogy a kettőből sikerül egy tervet készíteni. Ezért igazán elhamarkodott volna, ha a magyar kormány már most véglegesen döntene egyik, vagy másik irányban,

A bizottság a kormány politikájának bizalmat szavazott.

A Berliner Tageblatt azt a szenzációs jelentést közli, hogy Németország preferenciális vámegezményt akar kötni Magyarországgal is, egyelőre nagyobb buza-kontingens átvételét illetőleg. A lap értesülése szerint félmillió tonna buzáról volna szó, tonnánként 50 márká árban. Németország ugyanis biztosan számít arra, hogy a német-osztrák vámunió minden gáncsolás ellenére létrejön s ennek kiszélesítésére elsősorban Magyarországnak kíván kedvezményes bázismódot biztosítani.

Franciául éneklik a „Himnusz”, Kun Béla szakállt visel, zongorázik és megkegyelmez egy fehér gárdatisztnek...

Történelmi »ujdonságok« a »Theatre Montparnasse«-ban,
Bernard Zimmer a »Szép Vörös Duna« című új darabjában

Páris, április 1.
A történelmi személyek is akkor válnak valódi nagysággá, ha már az irodalom és a színpad is feldolgozta őket. Kun Béla biztos büszkén veszi tudomásul, hogy róla már darabot is írtak. Igaz, talán önmaga se ismerne rá, arra a színpadi Kun Bélában saját képmására, aki szakállas, magas alak, amilyen orosz intellektuel figura, mint amilyenek a Montparnasse kávéházaiban lehet találni.

A „Szép Vörös Duna” címen a magyar kommunizmust akarta Bernard Zimmer színpadra vinni. — A címe után ítélve, ugyan nem operette alakjában. Mi ez akkor? Dráma? Komédia? Inkább tragi-komédia, vagy helyesebben: melodráma. Kisérő zene: a „Himnusz”, melyet a régi uralom tisztjei énekelnek, az „Internacionálé”, mely a kulisszák mögül felhangzik és a zongora zöngéje, amikor Kun Béla, alkonyatkor, álmodozva, Beethovent játszik...

Minden van ebben a darabban, Monarchisták és kommunisták. Gárdatiszték és Leninfiúk. Szidják a zsidókat, kigunyolják az arisztokratákat.

Királyt éltetnek és esküsznek Leninre.

Nincsen ebben a darabban állásfoglalás, se tendencia. Mert amilyen szimpátiával rajzolta meg az író, a kommunista uralom alatt szenvedő bárónő helyzetét, ép oly kegyetlen szatírával teszi nevéssé ugyanezen társadalmi osztályhoz tartozókat, egy másik jelenetben.

Az „álmodozó” terrorvezér, Kun Béla, körül, nem hiányoznak a hatalmi mámor-tól szédült, aljas eszközökkel dolgozó, nagyságok. Ezek közül talán a legélesebb kidomborított alak Karl, Kun Béla-nak jó barátja. Különböző mozirendező, és mint ilyen, a régi uralkodó osztály életét akarja filmesíteni, ezzel is növelni a proletároknak irántuk érzett gyűlöletét.

Kun Bélával éppen Karl elegánsan berendezett irodájában találkozunk először. Karl nagyhangú, nagyképű alak, aki Kun Bélát a szónoklás művészetére oktatta. Kun Béla ezért halálból szabad kezet enged neki, hogy új filmjéhez szükséges kellékeket, bárhol is összeszedhesse.

Kun Bélának és Karl-nak van még egy barátja: Wildpret, ez a zavarosban halászó, ravasz és skrupulus nélküli gonosz ember, aki Meyerling bárónő palotájának diszszobáiban lakik. Ugyanakkor, midőn a bárónő fiával a betegeskedő Conraddal, a palota manzárdjában kénytelen nyomorogni. Itt a padlás szobában a padló alatt van elrejtve Szent István koronája. (Oh írói képzelet!) Ezt a titkot Wildpret meglesli és azzal fenyegetve a megrémült bárónőt, hogy fiát halálba küldeti, kizsarolja tőle a szent koronát.

Ez a korona fog szerepelni a filmen, melyet Karl lázas lelkesedéssel készít elő és amelyben Károly király és Zita koronázási jelenetét mutatják be. Károly szerepére, a külső hasonlóság szempontjából, a Hungária éttermének egy mosogató legényét választották ki, akit „királyi magatartásra”, Ferenc József egy régi hü udvaroncát, akit „Marsall”-nak szólítanak — fogja kioktatni.

Ujsághirdetés utján, valódi, hamisítatlan régi gárdatisztet toboroznak státiázásra. Az éhség viszi őket oda, vagy mint azt a reszkető lábú, agg generálist — a boldog illúzió keresése, hogy még egyszer felvehesse az imádott uniformisát.

A stúdióban minden elő van készítve. A diszletek, melyet a Várból és magán-palotákból rekviráltak, valóban autentikusak. A trónszék is fel van állítva. Összegyűlnek a gárdatiszték, régi csillogó uniformisaikban. A kellékes egy kosárral pléhrendjelet hoz be, hogy ezeket a tiszték magukra aggassák. Itt, bántóan komikus jelenetben, öfelsége gárdistái, gyerekesen vadul vetik magukat a rendjelekre, ki hányat ragadhat magához és így feldiszipve állnak merev sorfaiat, amikor a király és a királynő bevonulnak.

A felvevő gépek be vannak állítva, a rendező Karl utasításokat kiabál, amikor csak egyszerre lövés dördül el és Karl holtan bukik hátra. Zavar, pánik, izgalom. Abban a pillanatban jelenik meg Kun Béla. A tisztetektől körülfogják. A gyilkos báró Meyerling, aki így akart bosszút állni, amiért ezek az emberek profanizálták azt, ami nekik szent.

Az öreg Meyerling bárónő, aki már két fiát vesztette a háborúban és férjét a vörösek ölték meg, az újabb hír hallatára, tudva, milyen sors várja fiát, megőrül. De a ház öreg barátjának, a marsallnak is meghibban az esze. Amikor meglátogatja régi barátját ott a nyomoru-

ságos konyha-szobában, ahol a falrepedéseket az „Ujság” és az „Est” régi számaival tapasztották le, a két ember az irreális világba, a multba menekül. Az udvar, a fény, a pompa, bálak... és dudolják a „Szép Kék Dunát” és eszelősen, tétova mozdulattal táncolnak hozzá...

Ez a jelenet a színpad egy kisebb sarkában játszódik le, míg ellentét gyanánt, Kun Béla szalonja diszlik, ahonnan a zongora se hiányzik. A diktátor boldog. Értéslései szerint a jól megszervezett világforradalom már lobog Berlin, Páris és Londonban. Kegyes hangulatában fel-

hozatja börtönéből a fiatal Meyerling bárót. Egy hosszú jelenet után, melyben mindketten saját doktrínájuk mereven védő és konok képviselői maradnak, Kun Béla, megvetésből, lenézéssel megkegyelmez és szabadon engedi a bárót.

Az események azonban váratlan fordulatot vesznek. Wildpret hozza a hírt, Szécsen világforradalomról. A románok átlépték a Tiszát, veszélyben Kun Béla uralma. Ez pedig mit tehet egyebet? — Hogy önmagát, mint az „Eszme” tovább hirdetőjét megmentse, otthagy mindent és fut Oroszországba.

Igy végződik Bernard Zimmer darabja, melyet a franciák talán érdekesnek, eredetinek, sőt „avant-Garde”-nak tekintenek. Mert elűt kiessé az unalomig ledarált: férj, feleség, szerető körül bogyózó szerelmi daraboktól.

Nekünk mulatságos volt, így, megtudni, újabb „történelmi adatokat...” francia színpadról. Megtudni azt, hogy Kun Béla szakállt viselt, álmodozó lélek volt és zongorázott...

Mándy Ilona.

Wilkins kapitány május 10-én indul az Északi-sarkra

San-Francisko, április 30.

Az Examiner szerkesztősége rádió útján beszélgetést folytatott Wilkins kapitánnyal, a világhírű kutatózóval, aki a Nautilus nevű tengeralattjárón igyekszik megközelíteni az Északi Sark titokzatos jégbirodalmát.

Wilkins kapitány a rádióbeszélgetés során kijelentette, hogy a Nautilus utolsó próbatételei nagyszerű eredménnyel fejeződtek be s ezért úgy döntött, hogy május 10-én már el is indul expedíciójának tagjaival az Északi Sark felé.

Henderson nem akar elnökölni a leszerelési konferencián

Páris, április 30.

Az európai diplomáciának még mindig igen súlyos gondokat okoz az 1932-re tervezett általános leszerelési konferencia problémája. Legnagyobb gondot az okozza, hogy nem sikerült megtalálni azt az államférfit, akit a konferencia tárgyalásának levezetésére elnöknek megnevezhettek volna.

Sir Eric Drummond, a Népszövetség főtitkára most tett körutat a nagyhatalmi államok fővárosaiban s utjának célja az volt, hogy a kormányokat meggyerje annak a gondolatnak, hogy a leszerelési konferencia elnökének Henderson angol külügyminisztert kéri fel. Az angol sajtó nagy figyelemmel kíséri Sir Drummond tárgyalásait s most arra a következtetésre jutott, hogy Henderson jelölését komolyan megfontolandónak találja nemcsak a német kormány, amelynek kezdeményezésére különben Henderson személye került előtérbe, hanem rokonszenvezik a gondolattal a francia diplomácia is. A francia diplomáciai körök, jelentik az angol lapok, már érdeklődtek is tapintatosan az iránt, hogy felkérés esetén Henderson vállalná-e a konferencia elnöki tisztjét.

Az angol külügyminiszter azonban ezekre a puhatolózásokra állítólag kijelentette, hogy nem áll módjában az elnöki szerepet vállalni a leszerelési konferencián.

Háromszoros gyilkosság egy elveszett birtokpőr miatt

Königsberg, április 30.

Egy elvesztett per miatt háromszoros gyilkosságot követett el Schulzig földműves. A per négy évvel ezelőtt folyt le.

Wicht földbirtokos annakidején megvásárolta Schulzig földjeit, amiből differenciák támadtak közöttük.

A dolgot peres útra terelték és Schulzig a pert elvesztette. Schulzig tegnap kerekpárjával átment Wicht birtokára. — Egyenesen a földbirtokos lakásába ment, ahol élénk szóváltás támadt a két ember között. A szóváltás egyre élesebb alakot öltött, majd,

Schulzig előrántotta revolverét és négy lövést adott le Wicht ellen, aki vértől borítva rogyott a földre.

Wicht felesége férje segítségére sietett, mire a dühöngő ember az asszonyt is agyonlőtte. Erre kirohant a kertbe a ott Wicht bátyját terítette le revolverével.

A harmas gyilkosság után Schulzig kerekpárján elmenekült.

Az uton olyan hevesen hajtott, hogy összeütközött egy kocsival és súlyos sérüléseket szenvedett. A csendőrök, akiknek még fogalmuk sem volt arról, hogy Schulzig három embert lőtt agyon,

bekötötték a gyilkos sebeit.

és míg körülötte foglalatosskodtak, kapta meg az értesítést a háromszoros gyilkosságról. A csendőrök erre a gyilkos földművest letartóztatták és beszállították a königsbergi rabkórházba.

Lángokba borult vonat rohogott Kairó felé

Példátlanul álló vasuti szerencsétlenség, amely hatvannégy halálos áldozatot követelt. A mozdonyvezető nem is sejtette, hogy milyen borzalmas tragédia játszódik le a háta mögött

Kairó, április 30

Hihetetlennek látszó szerencsétlenség történt tegnap az Alexandria és Kairó között közlekedő gyorsvonattal. A szerelvény legelső személyszállító kocsija kigyuladt, lángborította a másik két kocsit és mire a veszedelmet észre vették és a robogó vonatot megállíthatták, rengeteg utas pusztult el a lángban álló kocsikban.

A vasuti szerencsétlenség történetében szinte egyedülálló katasztrófát az tette ilyen borzalmas tömegpusztulássá, hogy a gyorsvonatot régi módi mozdonyból és kocsikból állították össze. A mozdonyvezető és a személyszállító kocsik között semmiféle összeköttetés nem volt, s hiányzott természetesen az a berendezés is, amellyel nagy veszély esetén a vonatot megállíthatták volna.

Amint a szerencsétlenség ügyében megindított vizsgálat tisztázta, a mozdony után következő első személykocsiban meggyúlt az egyik utas podgvázhához tartozó dohoz. A régi és rozoga kocsiban a lángok ijesztő gyorsasággal terjedtek

tovább. A halálra rémült utasok tehetetlenül menekültek a lángok elől, s mint hogy nem volt lehetőség a szerelvény megállítására, igen sokan a vonat ablakaiból ugráltak ki, hogy a tűzhalál elől megmeneküljenek.

Alig néhány perc után még két kocsiborult lángba s azoknak utasai is vagy a tűzhalál, vagy pedig a robogó vonatból való kiugrás végzeté között választhattak.

—A mozdonyvezető semmit sem sejtett arról, hogy

néhány méternyire a háta mögött milyen borzalmas tragédia játszódik le és csak akkor állította meg a vonatot, a mikor az egyik őrháznál a pályáról vészjelekkel figyelmeztették.

A megdöbbentő szerencsétlenségnek 64 halálos áldozata van. Ezek közül többen a felismerhetetlenségig összeégtek a kigyuladt kocsikban, igen sokan pedig minthogy a halálugrás nem mindenkinél sikerült, a vonat kerekei alatt pusztultak el. A sebesültek száma 44.

Cantacuzino

Módosítják az új egészségügyi törvényt

Cantacuzino egészségügyi miniszter nyilatkozik: módosítjuk a törvényt, átszervezzük a minisztériumot és újból átvesszük a közkórházak vezetését

Bukarest, április 30.

Cantacuzino professzor, az új egészségügyi miniszter ma délelőtt a legfelsőbb egészségügyi bizottság előtt részletesen kifejtette, hogy milyen irányelvek szerint akarja az egészségügyi minisztériumot átszervezni. Az új egészségügyi miniszter elsősorban a csak nemrégiben megszavazott egészségügyi törvényre vonatkozólag szenzációs bejelentést tett.

— Az új egészségügyi törvény túlságosan komplikált, túlságosan teoretikus és szinte egész terjedelmében olyan részleteket tartalmaz, melyeket a gyakorlatban életben nem lehet alkalmazni. Az új egészségügyi törvényt ennél fogva majdnem teljes egészében meg kell változtatni.

Összel tehát széles és liberális szellemű vita keretében a törvény módosulni fog.

Arra való tekintettel pedig, hogy ez a törvény az egészségügyi minisztérium jelenlegi szervezetéről is különböző intézkedéseket tartalmaz, magát az egészségügyi minisztériumot is át fogjuk szervezni, mivel ez a jelenlegi körülmények között nem felelhet meg hivatásának.

Az egészségügyi miniszter nyilatkozata kétségtelenül óriási feltűnést fog kelteni Erdélyszerte, hiszen az új egészségügyi törvény, melyen

közel egy esztendeig dolgozott a volt egészségügyi miniszter

teljesen újjászervezte, új alapokra fektette le az összes egészségügyi intézményeket.

ASTRA (APOLLÓ) MOZGÓ BRASSO

Csüförlök, pé tek és szombaton RAMON NOVARRO első igazi beszélő, éneklőfilmje

„A tüzesvér”

lesz vetítve. Ramon Novarro ebben a filmben egy spanyol ifjút játszik, hangulatos, forró, szerelemtől izzó miliőben.

A következő bemutatónk

„A rajna virága”

Popovici

Végre felfakadt a feketeszesz-kelevény

Madgearu

Madgearu Popovicit vádolja, hogy túrta a feketeszesz-panamisták garázdálkodásait — Az Universul és az Ordinea híhetetlen leleplezése.

Teianu volt államtitkár a vizsgálóbíró előtt

Bukarest, április 30.

Az utolsó huszonnégy órában olyan szenzációs fordulat állott be a feketeszesz-panama ügyében, amelynek alapján talán mégis remélhető, hogy ez az amerikai stíli panama-ügy minden részletével együtt végre mégis nyilvánosságra kerül. Két és fél év alatt több mint ötmilliárd lejtel károsították meg az államot. Mindenki tudja, mindenki beszéli, hogy a feketeszesz-panamisták legnagyobb pártfogói fent ültek Bukarestben a pénzügyminisztériumban — hiszen máskülönben elképzelhetetlen is lett volna, hogy ilyen milliárdos panamát végre tudták volna hajtani. Az egész országban megindultak a vizsgálatok. Jelenleg öt törvényszék foglalkozik a feketeszesz-panama kivizsgálásával, azonban a pénzügyminisztérium feketeszestől illatozó irodájáig csak most jutott el a nyomozás.

A KEDÉLYESKEDŐ TEIANU

Pár héttel ezelőtt, amikor a feketeszesz-panama ügyében összeállították a parlament vizsgálóbizottságát, Teianu volt pénzügyminiszteriális államtitkár, kinek elsősorban kellett volna tudnia a feketeszesz-panamáról, az alábbi kedélyes nyilatkozatot adta a fővárosi lapoknak:

— Erdélyben engem neveznek a fekete-szeszesek királyának... de én visszautasítom ezt a rágalmat. Én semmit sem tudtam a feketeszesz-panamáról. Ellenben Pompiliu Joanitescunak kellene erről az ügyről tudnia. Ő, amikor államtitkár lett a pénzügyminisztériumban, magához vette a feketeszesz-panamára vonatkozó összes okmányokat... Menjenek az urak Pompilius Joanitescuhoz, kérdezzék meg őt.

Amikor a megvádolt Joanitescu volt államtitkárnak tudomására hozták Teianu nyilatkozatát, ezt a felháborodástól remegő hangú nyilatkozatot tette:

— Az igaz, hogy én az instalálásom utáni napon érdeklődni kezdtem a feketeszesz-panama iránt és minden intézkedést megtettem, hogy az összes panamistákat kímélet nélkül börtönbe zárathassam. A többiek közül

kiválasztottam egy Kun Andor nevű szesz-felügyelőt, azt hittem, hogy ez az ember segíteni fog nekem a panamisták leleplezésében.

De amikor megtudtam, hogy ez a Kun is összejár a feketeszesz-esekkel, visszavontam a megbízását...

Ennyi volt mindössze a volt államtitkár védekezése, de ezzel még mindig nem nyert magyarázatot az a misztikus rejtély: hogyan lehetséges, hogy havonta 100—150 vagon adózatlan szesz kerül forgalomba az országban anélkül, hogy a pénzügyminisztérium ezt a felháborító csalást, mely milliárdokkal károsítja meg az országot, meg tudná akadályozni.

STELIAN POPESCU IS FRONTBA ÁLL.

A döntő fordulatot Stelian Popescu cikke okozta ebben a gigantikus méretű panamában, Stelian Popescu az Universul hasábjain nyíltan megvádolta Madgearu volt pénzügyminisztert, hogy

csakis ő lehetett az a magusállású patronus a pénzügyminisztériumban,

akinek védőszárnyai alatt a feketeszesz-panama ilyen fantasztikus méretekre dagadhatott. Madgearu ma nyílt levélben válaszolt Stelian Popescunak és ez a levél a feketeszesz-panama mai nagy szenzációja. Madgearu ebben a levélben bejelenti, hogy Stelian Popescu ellen a bukaresti törvényszék előtt megtette a feljelentést rágalmazás miatt. Ezzel tehát a feketeszesz-panama ügye a Stelian Popescu—Madgearu per kapcsán a bíróság elé fog kerülni. De Madgearu ebben a levélben a per beindításán kívül még egyéb szenzációval is szolgál.

— Én észrevettem, hogy a szesz törvény nem ad elegendő módot a feketeszesz-panama megakadályozására — írja levélben Madgearu —. Éppen ezért új szesz törvényt készítettem, amit a parlament 1930. júliusában meg is szavazott. Ebben a törvényben előzetes óvintézkedésekkel és súlyos szankciókkal büntettem a feketeszesz gyártását. De 1930 július nyolcadikán eltávoztam a pénzügyminisztérium éléről és így az új szesz törvény vég-

rehajtásába már nem szólhattam bele többet. Viszont meg kell állapítanom, — aminthogy a parlament nyílt ülésén is megállapítottam — az én szesz törvényemet a pénzügyminisztérium nem hajította végre.

Félrelőkték az előzetes óvintézkedéseket, amelyek segítségével meg lehetett volna akadályozni a feketeszesz-panamisták garázdálkodását.

Én szervezett pénzügyőri gárda felállítását terveztem, ezeknek lett volna kötelességük a szeszgyárak ellenőrzése — és az történt, hogy a pénzügyőri gárdát még a mai napig sem állították fel.

Az Ordinea: egy sötét szövetség

Tancred Constantinescu lapja, az Ordinea, egyenesen megdöbbenő részleteket tud a feketeszesz-dzsungelből. Az Ordinea szerint

Madgearu és Popovici között szabályszerű szerződés jött létre, mely szerződés egyik pontjaként a feketeszesz-panama ügy szerepelt.

Sarateanunak a régenstanácsba való

A fővárosi sajtó egyöntetűen megállapítja, hogy Madgearu levelének itt közölt része egyenes vádirat Popovici volt pénzügyminiszter ellen. — Popovici követte Madgearut a pénzügyminiszteri állásban és ezzel Madgearu nyíltan Popovicit vádolja azzal, hogy eltitte, sőt elősegítette a feketeszesz-panamisták munkáját. Popovici jelenleg külföldön tartózkodik és így csak néhány nap múlva érkezhetik meg válasza Madgearu vádjaira. Mit válaszolhat Popovici? Legfeljebb annyit tehet, hogy a közvetlen alantasára, Teianu volt pénzügyminiszteri államtitkárra fogja hárítani a Madgearu vádjait.

További intézkedésig betiltották a Zeileis-gyógymódot Romániában

Bukarest, április 30.

A „Monitorul Oficial” április 27-én megjelent 95. számában az egészségügyi minisztérium nevében kormányrendelet jelent meg arról, hogy a Zeileis gépeket használni és hirdetni Románia területén további intézkedésig szigorúan tilos.

A kormány a temesvári városi főorvos kezdeményezésére adta ki ezt a rendeletet. Temesváron ugyanis már megnyílt egy ilyen Zeileis-intézet és a temesvári városi főorvos annak betiltását kérte az egészségügyi minisztériumtól. A minisz-

teriumnál az az álláspont alakult ki, hogy, bár a villamosterápia általánosságban meg van engedve Romániában, a „Zeileis” mégis olyan rendszer, amely külön tanulmányozást és elbírálást követel. Mindaddig, amíg a minisztérium szakbizottsága ez ügyben szakértői véleményt nem ad, a tilalom mindenestre érvényben marad.

Tudomásunk szerint Temesváron kívül még Kolozsváron, Nagyváradon és Bukarestben kezdte meg működését egy Zeileis-rendelő, amelyek így egyelőre szintén nem folytathatják tevékenységüket.

Miért kérjük a magyar nyelvhasználat jogát?

1. Mert a K. u. K.-nál románul beszéltek a román katonákkal
2. Mert Maniu és Goldis románul beszéltek a magyar megyei közgyűléseken
3. És mert a régi városi irattárakban románul elintézett akták találhatók

Miért fáj mégis Balta főpolgármesternek a magyar nyelv?!

Temesvár, április 30.

Temesvár város nagytanácsa még márciusban határozatot hozott, amelyben kimondta, hogy a városhoz ezentúl magyarnyelvű beadványok is intézhetők. A határozat ellen dr. Balta Koriolán főpolgármester a revíziós bizottsághoz fellebbezést jelentett be s kérte a határozat hatálytalansítását, azzal az indoklással, hogy a magyar uralom alatt sem volt használható hivatalosan a román kisebbségi nyelv.

A bánsági kormányzás revíziós bizottsága dr. Joanovici elnökletével most tartotta meg ebben az ügyben a tárgyalást. Balta Koriolán dr. főpolgármester nem jelent meg a tárgyaláson, amelyen a magyarság részéről Veterány Viktor dr. és Ungár Adolf dr. voltak ott.

Veterány Viktor dr. rámutatott arra, hogy

a magyar uralom alatt a román kisebbségi nyelv igenis használatos volt.

Kisebbségi vidékeken csakis olyan bírák működtek, akik az ottani nyelveket beszélték és a feleket azok saját anyanyelvükön hallgatták ki. Idézte a „Telegraf” 1911. június 11-iki számát, amelyből megállapítható, hogy

a közös hadügyminiszter utasította a román legénységgel bíró ezredek tisztjeit, hogy tanuljanak meg románul.

Idézte továbbá Vajda Sándornak és Ma-

niu Gyulának a magyar parlamentben tartott román felszólalásait.

Maniu Gyula Alsófehérmegye gyűlésén 1912. március 29-én románul beszélt és ugyancsak románul beszélt Goldis László Aradmegye 1912. szeptember 30-iki közgyűlésén.

ugos város irattárában levő aktákkal bizonyítani lehet, hogy

Lugoson a városnál számos román beadványt nyújtottak be és ezeket ugyan csak románul intézték el.

Ezenkívül még számos adattal igazolta,

perlette az összes gyanús aktákat és ezzel olyan fegyvert szerzett Madgearu ellen, amellyel bármely pillanatban erkölcsileg kivégezhette volna Madgearut. — Madgearunak viszont megvoltak a fekete-szeszpanamára vonatkozó összes aktái, melynek segítségével ő meg Popovicit végezhette volna ki. Ilyen körülmények között természetesen hamarosan létre is jött az egyezség a két miniszter között. A találkozás tényleg meg is történt.

Szerződést kötött egymással a két miniszter, hogy egyik sem fogja a másikat elárulni.

Már most csak az a kérdés, hogy Madgearu nem sértette-e meg ezt a megkötött szerződést a most közölt levelével, amikor majdnem nyíltan Popovici mellének szegezte a feketeszesz-panama vádját.

TEIANU A VIZSGALÓBÍRÓ ELŐTT.

Bukarestben már napok óta suttogják, hogy egy igen magas állású pénzügyminiszteri tisztviselő letartóztatása minden órában várható. A fővárosi lapok egészen máig nem írták ki az illető főtisztviselő nevét, azonban ma már ugylátszik, hogy a vizsgálat annyira előrehaladott és a vizsgálóbíró előtt olyan súlyos bizonyítékok fekszenek, hogy semmi árclme sincs már tovább a diszkrét hallgatásnak:

Teianuról, a pénzügyminisztérium volt államtitkáráról van szó.

Codin Stefanescu, az ilfovi törvényszék fővizsgálóbírója vizsgálja a Teianu ügy aktáit. Nemcsak a feketeszesz-panama érdeklő a vizsgálóbíró, a vizsgálát kiterjesztette a volt államtitkár aktivitásának minden részletére. A vizsgálóbíró ma egész sereg aktát kért be a pénzügyminisztériumtól. Ezek az akták csempészekre kirótt büntetések elengedése, a ploesti petroleumgyárakban megtartott vizsgálatok eredményeire vonatkoznak. Itt jegyezzük meg, hogy Teianu néhány nappal ezelőtt a legnagyobb brailai birtokos, Gigi Petcu birtokát öt millió lejért megvásárolta — és az öt millió lej vételárát azonnal és készpénzben lefizette.

hogy a román nyelvet a magyar uralom alatt megyei és városi gyűléseken, valamint hivatalosan korlátozás nélkül lehetett használni. Végül idézte Vlad Aurélnak Hunyadmegye ez évi április 1-én tartott közgyűlésén mondott beszédét, a mikor is kijelentette, hogy

a kisebbségektől a nyelvhasználatot nem lehet megtagadni, mert a multban a román nyelv is használható nyelvet. A revíziós bizottság május elsőjén del-elvölt tizenegykor hirdeti ki ítéletét.

Aniszemita zavargások Párisban

Páris, április 30.

A francia fővárosban eddig még soha sem történt meg, hogy szélső jobboldali diákok és zsidó diákok összeverekedtek. Most ez a középeurópai betegség Franciaországig is eljutott. Néhány rojalista diák a város háza kerületében összeverekedett keleti zsidó diákokkal, ugyhogy a rendőrség kénytelen volt közbelépni. A verekezés folyamán többen megsebesültek, köztük egy rendőrtisztviselő is.

Óriási árvíz az orosz-lengyel-lelt határon

Varsó, április 30.

Katasztrófális méretű árvíz sújtotta azt a határvidéket, ahol Oroszország, Lengyelország és Lettország érintkezik egymással. Az árvízet a Dwina-folyó kiáradása idézte elő,

és az árterület meghaladja a száz kilométert.

Az árvíz sújtotta városokból és falvakból csak a templomtornyok látszanak ki. Az árterület oroszországi részén a mentés lehetetlen és itt már eddig is több mint kétszáz ember pusztult el. Az áldozatok száma óráról-órára emelkedik. A Dwina-folyó egész utcákat sodor magával.

Budapesti Nemzetközi Vásár

1931. május 9—18.

Nyugat és Kelet árucseréjének hatalmas piaca. A magyar termelő erő és munka nagy bemutatója. 200 gyáriipari szakma, a mezőgazdasági exportáru és a kézműipar termékeinek felvonulása. — Nemzeti pavilonok a külföldi ipar számára. — 50 százalékos utazási kedvezmény. — Romániában a visszautazásnál. Magyarországon úgy az oda, mint a visszautazásnál. — Víz ummentes határátlépés. — Felvilágosítá s svásárigazolvány kapható Budapestén: A vásáriródnál. V. Alkotmány-u. 8. — Brassóban: A Camera Comerj s Industrie-nál az Európa Utazási Iroda Agenturájánál. H. Aronsohn & Co. Piața Libertatei és a Wagons Lits fiókiánál. Str. Porții (Hotel Coroana) Ezenkívül Románia összes nagyobb városában, ahol e két utazási iroda fiókja, vagy a vásár közvetlen tb. képvislete működik. Szz. 2109

REGÉNY * IRTA MIKES IMRE *

(Minden jog tenntartva.)

(67-ik közlemény)

Sokat nyelt.
Idegen illatok kinozták az orrát, idegen hangok a fülét.

Az asszonya úgy szakadt el tőle, olyan nirtelen és megtörhetetlen ellenszenvvel, mintha soha semmi közük sem lett volna egymáshoz. Nyíltan érezte vele, hogy terhére van, nem szenvedheti, képtelen megbocsátani súlyos bűneiért.

Hangokat és illatokat fogott föl, melyek tudomására hozták, hogy az asszony máshoz tartozik. Azonban igyekezett el-siklani a dolgok mellett, felelősnek érezte magát, mint legtöbb vakban, benne is feltámadt az önmegbecsülésnek érzete.

— Hja, barátom! — mondta neki néha a segédjegyző.

— Isten rendelése! — hallotta nem egyszer a paptól.

— Sok szenvedés van az életben! — így az anyja.

Az emberek számalma, mely vigasztaló közhelyekben fejeződött ki, megerősítették abban a hitében, hogy önönmaga felelős saját sorsa iránt. Egykor olvasta valahol, hogy ha az izzó ösködből kiváló magocska nem jobbra, hanem balra forgott volna, akkor a föld sem lett volna gömbölkö, mint most, hanem lapos, akár az asztal. Az embernek pedig nem két lába lett volna, hanem hat s olyan agyara nyúlt volna előre az ajkai közül, akár az elefántnak. Európa ott terülne el, ahol most Amerika fekszik s olyan buja lenne az éghajlat, hogy a termés magától sargadna ki a föld mélyéből.

— Ő is ott tévesztette el a sort, hogy önként jelentkezett katonának.

Itthon kellett volna maradnia az állapotos asszonyánál, a földje mellett. Ez volt az ő igazi hazája, ez a ház, ez a birtok és a család. Meg kellett volna őket védenie körömszakadtáig.

Ha nem jelentkezik, négy hónappal később került volna sor alá. Talán nem is a 38-asokhoz osztják be, hanem a 69-esekhez. Nem északra kerül, hanem délre. Esetleg meg sem sebesült volna. Végiggarnizonozhatta volna a háborút Albániában, mint megszálló hatalom. Sarcollhatta volna a lakosságot. Vagy ha ki is kerül a frontra, valószínűleg csak a lábait lőtték volna el. Talán nem is mind a kettőt, csak az egyiket. Uri mód lett volna.

De a szemeit!

Mindörökre senki ember.

Csak az afféle ostoba emberek küzdöttek azért, hogy kikerülhessenek a frontra, mint amilyen ő is. Mások bezeg okosan kihasználta a nagy zivatart, melyben ő mindenét áldozta fel. Visz-szaemlékezett arra, hogy 1915. telén a Kárpátokban százával pusztultak el az emberek a papirbakkancs miatt. A nagy hó és sártengerben egyszerűen leolvadt a bakkancs talpa. Az emberek meztelen lábbal fagyoskodtak a lövészárkokban, a cipő felsőrésze lógott a lábfejükön, mint borbélyüzlet előtt a réztányér. S ha elaludtak, arra ébredtek, úgy elszibadt a lábuk szára, hogy alig bírnak ráállani. Azután megdagadt, elvörösödött, majd megfeketedett. Stanislaunál a Stryj mellett, a frontkórházakban tömegestől feküdtek az ilyen elfagyott nyomorultak. Mire kórházba került, olyan volt a színe az altesteknek, akár a tűzőn olvadó szurok. Ragyogó fekete, mely buggyt vet a hősegtől. Kerek, duzzadó, üszkös rózsák nyílnak a fekete lábakon. Kipattannak, felfelcsúznak, megcsurran kövér potrohukból a vér és a genny. S ennek az egész rettenetességnek milyen szaga van! Kilóméternyire is elhatott a fagyottlábak a büze.

Néha annyian voltak ezek a szerencsétlen bajtársak, hogy az orvosok nem győzték a munkát. Később szatira lett volna, ha azt a fűrészelést-taglózást, a mit az elfeketedett csontokon végeztek, operációnak nevezik. Öreg doktorok és tejeleves orvosnövendékek akkordba szabdalják a lábszárakat, csurgott róluk a veríték és halomba gyűltek a lefűrészelt testrészek. Egy máramarosi zsidó szolgált a szakaszában, az mondotta egyszer erre a mézszárlásra:

— So sachtet bei uns der Lewi Hersch...

Ez a Lewi Hersch a máramarosszigeti sakter lehetett. Valóban, a székkálló legény bontókése szokott olyan irgalmatlanul működni, mint ahogyan a végkimerült doktorok porciózták a komiszbakák törzseit. Akár a Stryj-i k. und. k. Miltárborderell előtt az első vonalból felváltott katonák, úgy sorakoztak hordágyaikkal és betegekkel a vendéglői asztalokból rögtönzött műtőasztalok előtt a szanitések. Egy nyisszantásra felhasadt a bőr, egy kanyarintásra szerteszakadt minden in, zsiger, izom, hus s néhány fűl-szaggatófűrészelés elválasztotta a lábszárát édes egy emberétől. — Fertig... Weiter!... Géma, Bruder!... Néha a betegek tiltakoztak. Sajnálták a fekete, büzhödő lábukat. Visszaemlékezett egy idős bécsi orvosra, aki olyan gözzel és önfeláldozóan dolgozott, mint a cséplőgép hadarója. Hogy kiabált ez, milyen keserű és komikus bécsi akcentussal, ha egy papirbakkancs áldozat szánta magát lecsontoltatni és könyei kibuggyantak a szeméből.

Borzalmas földrengés pusztított a Kaukázusban

Ötszáz ház összeomlott s több, mint ezer ember vesztette életét

Moszkva, április 30.

Szerdán délelőtt borzalmas elemi csapás pusztított a Kaukázusban. Georgia területén. A katasztrófa Nahicseva, Gerund és Osuba vidékén hihetetlen erejű földrengés vonult végig és több várost s községet eltüntetett föld színéről.

A földrengéseket Tiflisben is megérezték, itt azonban már annyira legyengültek, hogy az ijedségen kívül csak épületekben okoztak kisebb károkat, de emberélet nem esett áldozatul. Annál borzalmasabb a pusztulás képe a földrengés gócpontjában: Nahicseva, Gerund és Osuba környékén. A házak kártyavárként omlottak össze és akárcsak a managui megrendítő katasztrófa alkalmával, a lakosokat pillanatok alatt temették maguk alá a lehulló romok. Ezen a vidéken az eddigi jelentések szerint

Porgány község — porgánya

Cosor Dénes jegyző ur — a falu réme

Éjszakai tanácsulések, amelyeken Cosor Dénes rázárja az ajtót a tanácsstagokra, ő pedig a kocsmába vonul — Legjobb barátját az árokban hagyja meghalni 24.000 lej hiány és 16.000 lej sarc

Temesvár, április 30.

Ha a vidéki kisisteneket — jegyzőket, csendőrmestereket, főszolgabírákat, — akik magukat rendszerint nagyobb uraknak képzelik a minisztereknél és hatalmasabbaknak a törvénytől, mind felsorolnánk, akkor hosszú litániát kapnánk. Fájdalmas litániája volna ez az erdélyi és bánági magyar kisebbségnek, amely keservesen énekelhetné:

N. N. csendőrmestertől, szabadíts meg Uram, minket! X. Y. jegyzőtől szabadíts meg Uram minket! Z. Z. szolgabírótól szabadíts meg Uram minket!

Napokon át szakadatlanul énekelhetnék ezt a litániát, ha belefoglalnánk mindazoknak a neveit, akik azt hiszik, hogy ők vannak a magyar kisebbség kerékbetörésére és tönkretételére a sorstól kiszemelve.

Ilyen vidéki kisisten Cosor Dénes segédjegyző is, akit Porgány temesmegyei község magyarjai emlegetnek megfelelő áldások kíséretében. Szabó Béia községi

— Halts den Maul, du Esel... sonst kriegst a Watscherli!...

Igaza volt ennek a derék embernek, mit sajnálták azt a nyomorult lábukat? Szájában összefutott a nyál a kívánczástól, ahogyan maga elé képzelte a hóval fedett galíciai hegyeket és erdőket a lövészárkokkal, a papirbakkancsot szétmáló talpával, a dagadó, fekete lábszárakat, s a barakkspitált az izzadó operatőrökkel.

Mennyivel jobb lett volna neki, ha két szeme helyett a két lába veszett volna el.

Láthatna, nézhetne, olvashatna, tanulhatna, taníthatna, magyarázhatna. Ha vaslábakkal is, de megmaradt volna abban a világban, melyben eddig is élt.

Most egy más világba tartozik. A sötétség világába.

Azon vette észre magát, hogy rokon-szenvvvel gondol a papirbakkancsok szállítóira, pedig az ellenük való düh és felleobbanó gyűlölet indította meg gondolatainak sorát. Szinte jó cselekedetnek érezte üzérkedésüket s irigyelte azokat, akik két napig feküdtek hóba temetve s a végén elhullatták beteg lábaikat, mint ősz-szel a fa a fonnyadó levelet.

Igen, főképpen ő a felelős.

Mások otthon éltek és gyarapodtak, vagy kivárták sorukat Óvatoskodtak, bujósckát játszottak a nagy kényszerű-ségekkel. Ő pedig rohant vakon, ostobán, lebirhatatlan rajongással. Azt hitte, elhitté, hogy amíg lehullanak a falevelek, ugys itthon lesznek. S mikor a levelek lehullása után sem jöttek haza, akkor is azt hitte, elhitté,

1931. május 9—25.

Sz. 12.48

Általános és Nemzetközi Mintavásár

Többmint 7600 kiállító, 34 különböző nemzet részéről vett részt az 1930 évi párizsi mintavásáron és teljesen elfoglalta a párizsi kiállítási parkot (40 hektár). — Jelentékeny kedvezmény a CFR vonalain, mindazoknak a kereskedőknek és iparosoknak, akik vásárigazolvány birtokában vannak,

PÁRIZSI MINTAVÁSÁR

hogy tehet, mehet, rohanhat, rajonghat nyugodtan, mert egyéni felelőssége úgy sincs senkivel és semmivel szemben. Ami az asszonyt, gyereket, öreg anyját-apját illeti, ami a földre tartozik, a velük szemben való felelősséget átvállalta az ő szolgálataiért a legmagasabb hatalom: a haza.

megpofozással kirúgással fenyegeti meg.

Kedvenc mulatsága, hogy a községi nagy-tanácsot este kilenc órára gyűlésre hívja.

A tanácsstermet aztán rázárja a tanács-tagokra és elmegy a kocsmába

Éjfélkor tér issza a község házára, kinyitja az ajtót és a tanácsosokat hazakergeti.

Ilyen basáskodás mellett meg az a vágya, hogy a májusi választáson őt válasszák meg községi jegyzőnek. Akí ezt el-lenzi, annak jaj. Ellenezni merete ezt Ká-fony János, a magyar párt porgányi ta-gozatának elnöke és Szekeres István al-bíró.

Ezeket bosszúból királlysértéssel vádolta és csendőrkkel bekísértette a temes-pári hadbírószágra.

A hadbírószág azonban meggyőződött a vád alaptalanságáról és a két meghurcolt magyarit szabadon engedte. Ezek most hivatalos hatalommal való visszaélés és rágalmazás címén feljelentést tettek Cosor Dénes ellen.

Nem volna teljes a cikk, ha nem ír-nánk meg Cosor Dénes legújabb esetét. Egy Zubanu Mátyás nevű barátjával ennek kocsiján átmegy Keglévclázára, ahol nagy „muri” csapott. Éjfél tájában indultak vissza részegen. Már közel voltak Porgányhoz, amikor letértek a kocsival a sötétben az útról és nemskára belefodultak az árokba. Cosor kikászálódott a kocsi alól és nem törődve Zubanu Mátyással, hazament és lefeküdt.

Zubanut a kocsii alatt reggel halottan találták a mezőre menő emberek.

A halott mellett lehorgasztott fejjel vir-rasztottak a lovai.

(ika.)

Levitézlettek

Bukarest, április 30.

A kormány május elsejei hatállyal visszahívta állásából a következő sajtó-attasékat:

Gh. Solaciot a római, Em. Schach-mann, a prágai, Aurél Butean, bris-zszi, Al. Stanesco és Pávclt a párisi és S. M. Balst, a berlini követségtől.

Május 4-én választják meg a török köztársaság új elnökét

Sztambul, április 30.

A törökországi parlamenti választások lezajlása után a kormány úgy intéz-kedett, hogy az új parlament május 4-én kezdje meg üléseit. Az első ülésnek alkotmányjogi szempontból lesz nagy je-lentősége, mert azon választják meg a török köztársaság új elnökét. A török nép hangulatáról ítélve, Kemál pasának meg-választása bizonyosra vehető.

Csodás májusi műsor,
Salgó ragyogó jazz-zene-
kara, tánc, hangulat,
kellemes
családi szórakozás a

METROPOL BAR-ban

Megszilárdult az angol kormány helyzete

Lloyd George hajlandó támogatni MacDonaldot

London, április 30.
Rendkívül nagyfontosságú ülést tartott tegnap, szerdán az angol parlament alsóháza. Snowden pénzügyminiszter expozéját az új költségvetési tervezetről az alsóház elfogadta, mert azt a liberális párt is feltűnő melegséggel támogatta. Eppen így helyeselték a földérték-adóról szóló tervezetet is. Ennek következtében a munkáskormány helyzete rendkívül megszilárdult. A Daily Herald szerint Lloyd George, a liberális

párt elnöke megállapodott Mac-Donald miniszterelnökkel, hogy kormányát 1934-ig, tehát a parlament mandátumának lejártáig támogatni fogja.
Az is erősíti a munkáskormány helyzetét, hogy a Daly Mail megváltoztatta ellenzéki álláspontját és támogatást ígért a kormány pénzügyi politikájához.
A költségvetési vitának különben legérdekesebb mozzanata Churchill felszólalása volt.

A nehéziparnak mindennél fontosabb az üzlet

Szenzációs leleplezések a Schneider-Creusot művekről

Ki veszélyezteti Európa békéjét?

Páris, április hó 30.
Már a háboru előtti is veszélyes ellenfele volt a német Krupp-műveknek a francia Schneider-Creusot munició- és ágyugyár. A háboru után mindkét cégről furcsa dolgok derültek ki. Ugy Kruppék, mint Schneiderék gyártmányaikat eladták Hollandiába, ahonnan ezek tovább mentek az ellenséghez. Így Németország a világháboruban Schneider-Creusot municiót is használt, a franciák pedig Krupp-gyártmányokat.

A békeszerződések Németországot lefegyverezték és ennek természetes következménye a Krupp-művek visszafejlődése volt. Annál gyorsabb tempóban és hatalmasabb méretekben kezdett kibontakozni a Schneider-Creusot művek jelentősége. A Schneider-konzorcium ma a világ leghatalmasabb nehézipari vállalata és az összes államoknak egyaránt dolgozik. Az egyik párisi pénzügyi szaklap most pontosan felsorolja, hogy milyen vállalatok tartoznak Schneiderék érdekléskörébe. A sort az egykori osztrák és jelenlegi csehszlovák Skoda-művek nyitják meg. Utánuk következnek a német Rueton-Bromowski és Ringhoffer nehézipari vállalatok, az osztrák Alpine és a stájerországi Veitscher Magnesitwerke. Csehszlovákiában a Mährisch-óstrauai bánya és vasművek, amelyek egykor Frigyes főherceg tulajdonát képezték, a paukrazi bányák, a Hradek-kralovai acélművek és a Prager Elsenindustrie. Lengyelországban a Hutta acélművek, a lengyel hadianyag részvénytársaság Olaszországban a korzikai iparművek, Görögországban a keleti vasutak, azonkívül egy csomó vállalat a kisantant államaiban és a Balkánon. Az Union Européenne Industrielle et Financière révén egy csomó közép-európai nagybank felett is uralkodnak, mint például a bécsi Escomptegesellschaft, a prágai Zivnostenska Banka, a pesti Lezármítoló bank, sőt még a Rothschild-konzernhez tartozó bécsi Creditanstalt és a pesti Hitelbanknál is sikerült jelentős pozícióra szert tenniük.

A háboru előtt Schneiderék tárcájában volt a híres orosz Putilov-művek jelentős részvénytársasága. Ma is erős érdekeltsgük van a szovjet municiógyártásában. A francia kormány a nagynehezen végre tetté alá hozott költségvetésben óriási rendelkezéseket juttat ismét Schneideréknek, amelyben különben minden párt képviselve van. Ebből az alkalomból egyes független képviselők a parlament folyosóján részletesen pertraktálták Schneiderék aknamunkáját, amely egészen a szov-

jet felfegyverzéséig terjed. Felhozták azt is, hogy Schneiderék uszítására foglalt Briand állást az osztrák-német vámuinó ellen, holott eleinte helyeselte az akciót. Mindent összevéve tehát az európai béke legfőbb ellenségét Franciaországban, illetőleg a Schneider-Creusot-művekben lehet fellelteni.

Agyonlőtte magát Vadász József volt nagyváradí magyar rendőrkapitány

Nagyvárad, április 30.
Ma reggel nyolc órakor revolverdörrenés verte fel a nagyváradí Rimanóczy-fürdő csendjét. A személyzet azonnal ahhoz a kabinhoz sietett, ahonnan a lövés hallatszott, betörték annak ajtaját és bent

fejsebből érezve holtan találták a városzerte ismert, Vadász József volt magyar rendőrkapitányt.

A megindított vizsgálat rövidesen tisztázta az öngyilkosság körülményeit. A jelenleg 53 éves Vadász József az impériumváltozás alkalmával elvesztette rendőrkapitányi állását és a városi előjárósághoz osztották be, ahol 1924-ig teljesített szolgálatot. Ekkor ugyanis

elbukott a román nyelvvizsgán és ezt az állását is elvesztette.

Vadász József ezután felesége kézimunkaüzletében dolgozgatott, megtanult varrni és himezni és

az egykori rendőrkapitány függönyöket és csipkéket készített.

Ez a megélhetési forrás is rövidesen elapadt, olyannyira, hogy az utóbbi hónapokban Vadász József és felesége ké-

szel a városi előjárósághoz fordultak, ahol 1924-ig teljesített szolgálatot. Ekkor ugyanis

elbukott a román nyelvvizsgán és ezt az állását is elvesztette.

Vadász József ezután felesége kézimunkaüzletében dolgozgatott, megtanult varrni és himezni és

az egykori rendőrkapitány függönyöket és csipkéket készített.

Ez a megélhetési forrás is rövidesen elapadt, olyannyira, hogy az utóbbi hónapokban Vadász József és felesége ké-

szel a városi előjárósághoz fordultak, ahol 1924-ig teljesített szolgálatot. Ekkor ugyanis

elbukott a román nyelvvizsgán és ezt az állását is elvesztette.

Vadász József ezután felesége kézimunkaüzletében dolgozgatott, megtanult varrni és himezni és

az egykori rendőrkapitány függönyöket és csipkéket készített.

Ez a megélhetési forrás is rövidesen elapadt, olyannyira, hogy az utóbbi hónapokban Vadász József és felesége ké-

szel a városi előjárósághoz fordultak, ahol 1924-ig teljesített szolgálatot. Ekkor ugyanis

elbukott a román nyelvvizsgán és ezt az állását is elvesztette.

Vadász József ezután felesége kézimunkaüzletében dolgozgatott, megtanult varrni és himezni és

az egykori rendőrkapitány függönyöket és csipkéket készített.

Ez a megélhetési forrás is rövidesen elapadt, olyannyira, hogy az utóbbi hónapokban Vadász József és felesége ké-

szel a városi előjárósághoz fordultak, ahol 1924-ig teljesített szolgálatot. Ekkor ugyanis

elbukott a román nyelvvizsgán és ezt az állását is elvesztette.

Vadász József ezután felesége kézimunkaüzletében dolgozgatott, megtanult varrni és himezni és

telenek voltak magukat és három gyermeküket eltartani és a lakbérüket fizetni. Különösen az elmaradt lakbér gyúlt fel sokra. Házigazdájuk végül is megfenyegette őket.

ha most május elsején nem fizetik ki a lakbért, kilakoltatja a családot.

A volt magyar rendőrkapitány ma reggel még bement az Astoria-kávéházba, felhívta telefonon házigazdájának ügyvédjét, akitől kétségbeesetten újabb haladékot kért.

Az ügyvéd a rendőrkapitányt elutasította.

Az Astoriából Vadász most már egyenesen a Rimanóczy-fürdőbe ment, ahol bezárkózott a kabinjába, ceruzával gyorsan megírt két levelet, majd halántékon lőtte magát.

A jólirányzott golyó azonnal végzett az életerős emberrel.

A bucsulevelek közül az egyiket a rendőrségnek, a másikat a feleségének írta és ezekben bejelenti, hogy képtelen továbbra is elviselni az életet és bocsánatot kér tetteiért.

A bucsulevelek közül az egyiket a rendőrségnek, a másikat a feleségének írta és ezekben bejelenti, hogy képtelen továbbra is elviselni az életet és bocsánatot kér tetteiért.

A bucsulevelek közül az egyiket a rendőrségnek, a másikat a feleségének írta és ezekben bejelenti, hogy képtelen továbbra is elviselni az életet és bocsánatot kér tetteiért.

A bucsulevelek közül az egyiket a rendőrségnek, a másikat a feleségének írta és ezekben bejelenti, hogy képtelen továbbra is elviselni az életet és bocsánatot kér tetteiért.

A bucsulevelek közül az egyiket a rendőrségnek, a másikat a feleségének írta és ezekben bejelenti, hogy képtelen továbbra is elviselni az életet és bocsánatot kér tetteiért.

A bucsulevelek közül az egyiket a rendőrségnek, a másikat a feleségének írta és ezekben bejelenti, hogy képtelen továbbra is elviselni az életet és bocsánatot kér tetteiért.

A bucsulevelek közül az egyiket a rendőrségnek, a másikat a feleségének írta és ezekben bejelenti, hogy képtelen továbbra is elviselni az életet és bocsánatot kér tetteiért.

A bucsulevelek közül az egyiket a rendőrségnek, a másikat a feleségének írta és ezekben bejelenti, hogy képtelen továbbra is elviselni az életet és bocsánatot kér tetteiért.

A bucsulevelek közül az egyiket a rendőrségnek, a másikat a feleségének írta és ezekben bejelenti, hogy képtelen továbbra is elviselni az életet és bocsánatot kér tetteiért.

A bucsulevelek közül az egyiket a rendőrségnek, a másikat a feleségének írta és ezekben bejelenti, hogy képtelen továbbra is elviselni az életet és bocsánatot kér tetteiért.

A bucsulevelek közül az egyiket a rendőrségnek, a másikat a feleségének írta és ezekben bejelenti, hogy képtelen továbbra is elviselni az életet és bocsánatot kér tetteiért.

A bucsulevelek közül az egyiket a rendőrségnek, a másikat a feleségének írta és ezekben bejelenti, hogy képtelen továbbra is elviselni az életet és bocsánatot kér tetteiért.

A bucsulevelek közül az egyiket a rendőrségnek, a másikat a feleségének írta és ezekben bejelenti, hogy képtelen továbbra is elviselni az életet és bocsánatot kér tetteiért.

A bucsulevelek közül az egyiket a rendőrségnek, a másikat a feleségének írta és ezekben bejelenti, hogy képtelen továbbra is elviselni az életet és bocsánatot kér tetteiért.

A bucsulevelek közül az egyiket a rendőrségnek, a másikat a feleségének írta és ezekben bejelenti, hogy képtelen továbbra is elviselni az életet és bocsánatot kér tetteiért.

A bucsulevelek közül az egyiket a rendőrségnek, a másikat a feleségének írta és ezekben bejelenti, hogy képtelen továbbra is elviselni az életet és bocsánatot kér tetteiért.

A bucsulevelek közül az egyiket a rendőrségnek, a másikat a feleségének írta és ezekben bejelenti, hogy képtelen továbbra is elviselni az életet és bocsánatot kér tetteiért.

A bucsulevelek közül az egyiket a rendőrségnek, a másikat a feleségének írta és ezekben bejelenti, hogy képtelen továbbra is elviselni az életet és bocsánatot kér tetteiért.

A bucsulevelek közül az egyiket a rendőrségnek, a másikat a feleségének írta és ezekben bejelenti, hogy képtelen továbbra is elviselni az életet és bocsánatot kér tetteiért.

A bucsulevelek közül az egyiket a rendőrségnek, a másikat a feleségének írta és ezekben bejelenti, hogy képtelen továbbra is elviselni az életet és bocsánatot kér tetteiért.

A bucsulevelek közül az egyiket a rendőrségnek, a másikat a feleségének írta és ezekben bejelenti, hogy képtelen továbbra is elviselni az életet és bocsánatot kér tetteiért.

A dohányzás élvezete megszűnik az egészség ellensége lenni.

Hála a

BONICOT-

nak, Dr. Karl Hermann, Bécs, új, tudományos felfedezésének, amely megsemmisíti a nikotint, anélkül, hogy megváltoztatná a cigaretta ízét és aromáját; megakadályozza a fogak megfeketedését a füsttől.

Ezüstözött, elegáns Bonicot-ecskendő Lei 90
Bonicot-ecskendő anyaga Lei 50

Romániai főlerakat:

Bonicot S. A. Bukarest,
Calea Victoriei 28. Telefon: 315/9.

Döntött a Semmitőszék a nagyváradí alpolgármester ügyében

Nagyvárad, április 30.
Ismeretes az a súlyos sérelem, amely a nagyváradí magyarságot dr. Soós István alpolgármester jogtalan elmozdításával és dr. Pop Romulusnak helyébe való kinevezéssel érte. A magyar párt felekezését a bukaresti Semmitőszék ma délelőtti tárgyalta és amint egy ideérkezett távirat jelenti, elutasította azt és dr. Pop Romulust állásában megerősítette.

A Semmitőszék döntése Nagyváradon kinos meglepetést keltett.

Megmérgezte magát Rosenberg Vilmos, a Fiumei Rizshántoló vezérigazgatója

Budapest, április 30.
Ma reggel budapesti lakásán ismeretlen méreggel megmérgezte magát és meghalt Rosenberg Vilmos, a Fiumei Rizshántoló rt. hetvennyolc éves vezérigazgatója, számos magyarországi nagymalom igazgatósági tagja.
Bucsulevéleiben azzal indokolja tettét, hogy nem bírja elviselni az öreg korral járó bajokat.

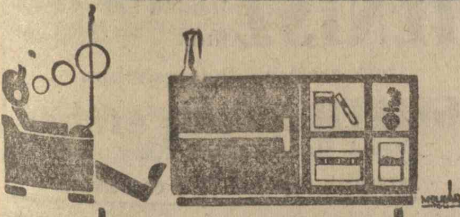
Benes Magyarország-ellenes belpolitikája csődött mondott

Prága, április 30.
A képviselőház külügyi bizottságának legutóbbi ülésén Szűllő Géza magyar képviselő részletesen foglalkozott Benesnek a német-osztrák vámuinóiról tartott expozéival s beszédében többek között ezeket mondta:

— Benes szerepe körülbelül ugyanaz, mint az új gazdagoké, akik egyre újabb alapításokat gründolnak, számszerint mindig nagyobb alapítókéval, de folyton kisebb aranyalappal. Most azonban, a konjunktúra megszűntével, ezek a gründolások egymásután összeomlanak. Benes politikája csőd előtt áll s a csehszlovák köztársaság elszigetelődik.

— A józan kereskedelmi érdek a dunai álmok együttműködését követelné meg, a szabad forgalom esetén azonban a Felvidék és Magyarország annyira eltérbe kerülne, hogy Csehszlovákiának Szlovénországnál való összeolvastása teljesen lehetetlenné válnék. Emiatt alakult ki Csehszlovák szeparatiztikus gazdasági politikája.

— Ennélfogva Csehszlovákiának egyedüli teendője lehet csak: nem Magyarország-ellenes, hanem Magyarországot számbavevő külpolitikát folytatni. Benes-ne csak a németeknek, osztrákoknak és a magyaroknak tartson órák hosszat előadást, hanem sürgősen másítsa meg Csehszlovák kisebbségi politikáját, amely utáiban áll a Magyarországgal való együttműködésnek.

SZEKELY & RETI
ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR R. T.
MAROSVÁSÁRHELY
NAGYSZEBEN, BRASSÓ-I FIOKJAI
LESZÁLLÍTOTT GYÁRI ÁRON
AJÁNLJÁK
A MODERN BUTORGYÁRTÁS
REMEKEIT
KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK MELLETT IS.

Hírek

Amerikai konkurrencia

Amerikában érdekes módon konkurál két város egymással.

Az egész világon ismeretes, hogy a leggyorsabban a Nevada államban lépő Renne városban választják el egymástól a házastársakat. Az a törvény, amely a válást megkönnyíti, 2-3 millió dollár évi jövedelmet jelent a városnak.

Arcansas állam vezetősége látva ezt, elhatározta, hogy szintén bevezeti a rövid úton való válás lehetőségét. Törvényt hozott, hogy mindazok, akik a fővárosban 90 napot tartózkodnak, miután keresetüket beadták, elválhatnak. A nevadaiak persze felháborodtak a piszkos konkurrencia miatt. Hirtelen elhatározták, hogy a válási időt csökkentik: náluk most már hat hét alatt is szét lehet tépni Hymen megunt rozsaláncait. Az amerikai sajtó természetesen belekapaszkodik ebbe a szenzációba. Ironikus hangon írják a lapok, hogy Arcansas nem sokára pósta utalványon keresztül fogja elintéztetni a válaszokat. Vajon mit fog akkor csinálni Nevada?

Lapunk legközelebbi száma a május elseji munkaszünet miatt szombaton, a rendes időben jelenik meg.

— AZ ÜZLETEK MÁJUS ELSEJI ZARÓRAJA. A brassói rendőrkvesztura közli az illetékesekkel, hogy az élelmiszer üzletek, nevezetesen a mézsárszék, péküzletek, hentesüzletek, valamint a veteményes és gyümölcsüzletek május elsején délelőtt tíz óráig nyitva tarthatnak. A nap többi részére a vasárnapi munkaszünet kötelező.

— TEGNAP MÁR NEM JÁTSZOTT A NAGYVÁRADAI SZÍNHÁZ. Nagyváradról jelentik: A városi színház tegnap már nem tartott előadást, miután Erdélyi Miklós, aki csak két nappal ezelőtt kapta vissza a színház vezetését, ismét lemondott. A vezetés nélkül maradt színház tagjai most saját kezelésben kísérelik a színházat vezetni, a színiévad befejezéséig.

— WAISZLOVITS UJRA BEZARTA SZÁLLODÁJÁT. Nagyváradról jelentik: Waiszlovits Emil, a híres és sokat emlegetett Parkszálloda tulajdonosa, aki tudvaleg „adónyomorítás miatt” hónapokon keresztül zárva tartotta a szállodáját, ma, — miután néhány hónappal ezelőtt ismét megnyitotta, — váratlanul újra bezárta a szállodába vezető vaskaput. Waiszlovits kijelentette, hogy a különböző bírságok és adók mellett, amiket rá róttak, milliókat fizetne rá a szállodára, — hogy ha azt üzembem tartaná.

— KIIRTOTTA A CSALÁDJÁT. — CSAK TIZÉVI BORTON. Aachenből jelentik: Az itteni bíróság Chimansky családját vádlottat, aki hatrendbeli gyilkosság és egy emberölési kísérlet büntetésében került a bíróság elé, össz-büntetésként tízévi börtönrre ítélte. Az aránylag enyhe ítéletet a bíróság szociális indoklással támasztotta alá.

— BÉCSBEN MÁJUS ELSEJÉN DÉLELŐTT NEM JAR A VILLAMOS. Bécsből jelentik: A városi közúti alkalmazottak elhatározták, hogy, a közigazgatási bíróság döntésével szemben, május elsején félnapot szünet tartanak. Határozatukat tudomására hozták az igazgatóságoknak, amely eleinte ragaszkodott a teljes napi munkához, később azonban kénytelen volt az alkalmazottak követelésének engedni. Így tehát Bécsben május elsején csak déli egy órakor indulnak meg a villamosok.

— ÉVI 18 MILLIÁRD DOLLÁR AZ AMERIKAI BANDITÁKNAK. Newyorkból jelentik: Az amerikai lapok a különböző bandák által elszákmányolt és kizsárolt összegeket évi 18 milliárd dollárban állapítják meg. Ez azt jelenti, hogy minden egyes amerikai személyenként 96 —144 dollár fizet évenként a banditáknak. A lapok kiszámítják, hogy ez az összeg az összállamadósság háromnegyedét és a nemzeti vagyón 15-16 százalékát teszi ki. Ezzel az összeggel — állapítja meg egy lap — 2 és fél-3 év alatt az amerikai kormány összköltségeit ki lehetne egyenlíteni. A lapok ezen közléseit Newyork állam hivatalosan is megerősíti. A banditák elleni harcra létesített bizottság magának Newyork városnak évi „kiadásait” 200 millió dollárra teszi.

9. sz. szelvény

„Pestis” Ruházati Árutorgalmi Rt.
Brassó, Lensor 26., 10° o-os kedvezményére jogosító utalvány elnyeréséhez 6 drb. folytatódagos számú ilyen szelvény szükséges.

Ruhákat vegyileg fest, tisztít: **CZINK, CLUJ.** Postaküldeményeknél 20% engedmény.

6. OLDAL

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

MAJUS 2

★ SZOLGÁLTATOS GYÓGYSZERTÁRAK. Május hó 2-16-ig a déli, éjjeli és vasárnapi szolgálatot Hans Schneider „Arany oroszán” gyógyszertára, Kapu-utca 21. szám alatt és Gh. Căteanu „Csillag” gyógyszertára, Hosszú-utca 5. szám alatt látja el.

— TOVÁBB ARAD A NYITRA ÉS A ZSITVA. Nyitráról jelentik: A Nyitra és a Zsitva folyók a nagy esőzések következtében erősen megáradtak és hatalmas területeket öntöttek el. Nemcsak a rendes árterületek kerültek víz alá, hanem a termőföldek és az országutak egy jelentékeny része is. Verebély felett az országúti forgalom is megszűnt. A víz tovább emelkedik s így az árvíz veszélye nem csökkent, hanem ellenkezőleg, újabb veszélyeket rejt magában a folyók erős megduzzadása. Nyitrán egyes utcák víz alatt állanak és ugyancsak elöntötte a víz a katonai repülőtér, valamint a sziget, a footballpályát is.

— A SZOVJET KIVÉGEZTE A DÍVATOT. Moszkvából jelentik: Az orosz szovjetek vezetői rendszeresen írták ki mindazt, ami szerintük a polgári fel-felhasználásnak még csak csiréjét is magában hordja. Ujabban a divatra mondták ki a halálos ítéletet és elrendelték, hogy egy hónapon belül úgy a férfiak, mint a nők csak egyenruhát viselhetnek. — Ezeket az egyenruhákat az állam készítette, szemtanuk állítása szerint nagyon csinosak, tetszetősek és egyszerűek. Miután azonban a divatot még sem lehet teljesen kiiktatni, a szovjetvezetők megígérték a lakosságnak, hogy időnként az egyenruhákat a változó időzülésének megfelelően megváltoztatják. Ami az egyenruhát illeti, valamennyi társadalmi osztály egy és ugyanazt a típust fogja hordani. Aki más ruhát mer viselni, szigorú büntetésben részesül.

— VAKMERŐ RABLÓTÁMADÁS BRASSÓ UTCAJÁN. Vakmerő rablótámadás áldozata lett tegnap este Mihail Munteanu román zenetanár, aki a Zajzoni-uti lakása felé haladt. A lakása közelében, egy sötétebb helyen, három alak ráugrott a tanárra, bortal fejbeütötték és leteperték. Zsebéből kivették 1800 lejt tartalmazó tárcáját, majd levetették a cipőjét és a ruháját is. Munteanu tanár védekezni próbált, de a támadók ismételt fejbeütötték és a karjára is több ütést mértek. A kiáltást azonban mégis meghallották az utcában és néhány ember a tanár segítségére sietett. A három ismeretlen ekkor futásnak eredt. Munteanu tanár súlyos sebeket szenvedett a fején és a karján. Megindították a nyomozást a vakmerő támadók kézrekerítésére.

— ELÜTÖTTE A VONAT. Szerdán este Balogh György brassói lakost, amint átakart haladni a sineken a szentpéteri útvonalon levő órház előtt egy tolatóvonat elütötte. A szerencsétlen öreg embert darabokra szaggatták a kerekek. Bevezették a vizsgálatot.

— VASÁRNPAP DÉLELŐTT KEZDŐDIK BUKARESTBEN A KISANTANT-KONFERENCIA. Bukarestből jelentik: A külügyminisztérium értesítést kapott, hogy Benes cseh-szlovák külügyminiszter szombaton délbén, Marinkovics jugoszláv külügyminiszter pedig vasárnap reggel érkezik a román fővárosba, a kisanatant-konferenciára. A konferencia munkálatai vasárnap délelőtt veszik kezdetüket a külügyminisztériumban.

— ÖT SZEMÉLY MÉG NEM NYILVANOSÁG. Komáromi tudósítónk jelenti: E napokban tárgyalta a komáromi kerületi bíróság Németh Józsefné komáromi lakos rendtörvényes ügyét, aki tavaly, az egész ősz folyamán, Hóza Mária és családját nemzeti mintákkal sértő szavakkal csufolta. A vádlott a tárgyaláson kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert a kifogásolt kijelentéseket nem használta, de azt beismerte, hogy a gyerekek miatt sok szóváltás támadt közöttük. A kihallgatott tanúk a vádat igazolták, de azt is, hogy az elhangzott kijelentések csupán öt egyén előtt történtek s ezért a kerületi bíróság a vádlottat felmentette, azzal, hogy a nyilvánosság minimális létszáma nem volt meg. Az államügyész felebbezett a felmentő ítélet ellen.

— MÁJUS ELSEJÉN ÖSSZEUL A GOJDU-ALAPÍTVÁNY LIKVIDÁLÓ BIZOTTSÁGA. Bukarestből jelentik: Miután április elsején Magyarország is ratifikálta a Gojdu-alapítvány feloszlását illetőleg létrejött egyezményt, ennek értelmében pénteken, május hó elsején, Nagyszebenben összeül a kiküldött vegyes bizottság. Abban az esetben, ha a bizottság nem tud megegyezni az alapítványi vagyon felosztására nézve, úgy az ügy a hági döntőbíró elé kerül. Amint ismeretes, ezt a hatalmas alapítványt az impérium-változásig a nagyszebeni mitropolita kezelte, később azonban a magyar kormány saját kezelésbe vette.

★ ÉRTESÍTÉS. A vendégipari munkaadók és munkások V. V. Bediteanu munkügyi inspektor előtt megállapodást létesítettek, amely szerint május hó 1-én, a munka ünnepe, az összes kávéházak, éttermek és vendéglők csak reggel 7-9-ig, délbén 12-2-ig és este 8 órától lesznek nyitva a közönség rendelkezésére.

— PRÓNAY PÁL MÁJUS 5-IG MARAD LETARTÓZTATÁSBAN. Budapestről jelentik: A Prónay-ügy hullámai még tovább nyugtalanítják a budapesti közvéleményt. Prónay Pál báró, az indultas fajvédő vezér, az ügyészégi fogházban várja, hogy felvezessék a bíróság elé és kihirdessék előtte az Anzenberger-pör ítéletét. Schadt törvényszéki tanácselnök szerdán nyilatkozott a sajtó képviselőinek és kijelentette, hogy az ítélet kihirdetését a törvényszék május hó 5-re tűzte ki, addig tehát Prónay a fogház vendége lesz, hacsak a tábla helyet adva a felfolyamodásnak, el nem rendeli szabadlábra való helyezését. — A képviselőházban Zsitovay igazságügyminiszter válaszolt a hozzáintézett interpellációkra, s kijelentette, hogy amíg ő ül az igazságügyminiszteri székben, a törvény minden betűjének érvényt szerez.

— HATALMAS FÖLDGÁZROBBANÁS EGY TEXASI PETRÓLEUMTELEPEN. Londondból jelentik: A texasi Glade Water városban súlyos szerencsétlenség történt az egyik petróleumvállalat telepén. Gázömlés miatt hirtelen kigyulladt az egyik petróleumkut, de a tüzet hosszas fáradozással sikerült majdnem elfojtani. Ekkor az egyik szelpleből szikra pattant ki, amely a hallatlanul erős gázömlést felrobbantotta. Egyetlen másodperc alatt körülbelül több millió köbméter metángáz lobbant lángra, rettenetes dübörgéssel. A robbanás ereje hét embert azonnal megölt, három munkást életveszélyesen megsebesített.

— EZER MARKA PÉNZBIRSÁGRA ÍTELTEK GÖBBELST, A BIRODALMI KORMÁNY MEGSÉRTÉSE MIATT. Berlinből jelentik: Megirtuk néhány nappal ezelőtt, hogy a rendőrség letartóztatta és Berlinbe szállította Göbbels dr., ismert fajvédő vezért, aki a bíróság többszörös idézése ellenére sem jelent meg ügyének főtárgyalásán. Miután a német fajvédő vezért őrizetbe vették és a berlini ügyészség fogházában internálták, a bíróság is megtarthatta a tárgyalást és Göbbelst a birodalmi kormány megsértéséért 1000 aranyárka pénzbírsággal sújtotta.

— AKINEK AGYOMRA FÁJ, BÉLMŰKÖDÉSE MEGREKELT. mája megnyugobodott, étvágya nincs, emésztése egyen-gül, nyelve fehéressárga, annak naponta egy pohár természetes Ferenc József keserűvíz rendbehozza az emésztést és jó közérzetet teremt. Kórházi bizonyítványok elismerik, hogy a Ferenc József víz biztos és kellemes hatása következtében állandó használatra rendkívül alkalmas. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— A GYILKOSSÁG ELŐTT ELVESZTETTE ÁRTATLANSÁGÁT A BUDAPESTI IMPERIAL-SZÁLLÓ ÁLDÓZATA. Budapestről jelentik: A Rákóczy-uti Imperial-szállóbeli gyilkosság áldozatát Szendrey Margitot, ma délelőtt nagy részvét mellett eltemették. — A boncolás megállapította, hogy a szerencsétlen leány közvetlenül a gyilkosság előtt elvesztette az érintetlenségét, így tehát Tomkónak az az állítása, hogy a leányt afeletti dühben gyilkolta meg, hogy nem tett eleget kivánságának, megdőlt. Nincsen azonban kizárva az sem, hogy az elvetemült fiatalember már a gyilkosság után tette magáévá a leányt és így halottgyalázást is elkövetett. A vizsgálóbíró egyébként elkészült a vádirattal, a mely szándékos emberölés címen emel vádat Tomkó Béla ellen. Uőlag megállapította az orvosi vizsgálat azt is, hogy Tomkó nem a kezével, hanem kabátjának övével fojtotta meg Szendrey Margitot.

— A KURIA MEGERŐSÍTETT KÉT TILSZAZUGI HALALOS ÍTÉLETET. Budapestről jelentik: A tiszazugi arzenos perben a szolnoki elsőfokú bíróság a nagy per vádlottjai közül Madarász Józsefet életfogytiglani fegyházra, feleségét nyolc évi fegyházra, Szabó Lászlót életfogytiglani, feleségét két évi halálra és özvegy Csordás Bálintné szintén két évi halálra ítélte. A Kuria Inkeytanácsa tegnap délután foglalkozott a törvényszék ítéletével, amelyet, Madarász József kivételével, akinek büntetését életfogytiglani tizenöt évi fegyházra mérsékelte, megerősített. A halálra ítélt Szabó Lászlóné és özvegy Csordás Bálintné kegyelemre terjesztik fel a kormányzóhoz.

— IDŐJÁRÁSJELENTÉS. Budapestről táviratozzák: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint főle, délen és délkeleten némi hőemelkedés, egyébként felhősebb idő várható, nyugaton csapadékkal.

— TÜZ ROZSNYÓN. Nagy tűz pusztított Rozsnyón, ahol néhány játszógyerek felgyújtotta Ana Cocik gazdasszony házát. Ameddig az oltásra gondolhattak volna, leégett úgy a ház, mint a házhoz tartozó összes melléképületek.

— 25.000 ÁLLAT KÉNYSZERLELVÁGÁSA BÉCSBEN. Bécsből jelentik: A bécsi központi vágóhidat az állategészségügyi rendőrség bezáratta és elrendelte 25.000 állat levágását, mert a vágóhidon száj- és körömfájás lépett fel. Összesen 17.000 sertés, 6000 juh, 2500 szarvasmarha és 2000 borjú került 24 óra alatt levágásra, hogy azután az egész üzemet dezinficiálni lehessen.

— Szabó Dezsőnek vannak lelkes hívei és vannak elvi ellenségei, de az mindenki tudja és elismeri róla, hogy egészen kivételes tehetségű író. Vannak akik szídják Szabó Dezsőt, vannak, akik dicsérik, de mindenki érdeklődéssel olvassa írásait. Alig van író, aki olyan mélyen hatott volna bele a magyar lélekbe, mint ő, s amit meglátott, azt zseni kivételes alkotó képességével formálta írásba: ez a magyarázata nagy népszerűségének. — Szabó Dezső néhány válogatott munkáját könyvosztályunk mélyen leszállított áron hozza most forgalomba; az erről szóló hirdetés mai számunk utolsó oldalán jelent meg s erre ezton is felhívjuk olvasóink figyelmét.

★ ELVESZETT Brassóban, a cenkaltti szász sporttelep és a szász leánygimnázium közötti utszakason egy női arany karkötő óra. Becsületes megtaláló 300 lej jutalom ellenében adja át a brassói kiadóhivatalban.

— A GYÓGYSZERTÁRAK ÉS LABORÁTORIUMOK SZESZELLÁTÁSA. Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium körrendeletet küldött a pénzügyi igazgatóságokhoz, amely szerint a minisztérium engedélyezi, hogy a kerületi szeszraktárak ötven literig bezárólag ad-hassanak finomított szeszt a laboratóriumoknak, gyógyszeráraknak, egészségügyi használatokra. Minthogy a miniszter arról értesült, hogy az ilyenfajta kéréseket a pénzügyigazgatók nem teljesítik, elrendeli, hogy a övöben ezeket a kéréseket saját hatáskörükben azonnal intézzék el. A kérvények elintézésénél a pénzügyigazgatóságok alkalmazkodjanak a 234.106—1930 számú rendelethez, természetesen szem előtt tartva, hogy a gyógyszerárak és laboratóriumok csak a megengedett kvótamenységüket vehetik fel.

— A MUNKAÜGYI MINISZTERIUM 16.036—1931. számú rendelete értelmében május hó 1-én az ipari és kereskedelmi vállalatok zárva tartandók. A bankok nyitva tartatják délig váltó-osztályaikat, az ehez szükségelt személyzettel.

★ FELHÍVAS. A brassói református egyház presbitériuma fölkéri az egyházközség tagjait, hogy egyházfenntartói díjhátralékait május hó 14-éig okvetlenül fizessék be, hogy az 1931. évi egyházi „Választók” névjegyzékébe” felvehető legyenek.

★ MAJALIS. A brassói vendégipari alkalmazottak május hó 1-én, a Hontérsz gyönyörű fekvésű terén szenzációs látványosságot majalist rendeznek, amelyre tisztelettel ezton hívja meg a n. é. közönséget.

— BRASSÓI PIACI ÁRAK 1931 április 30-án. Marhahus levesnek kgr 24—26 lej, marhahus peccsenye 40—44, sertéshus combsja 32—34, sertés karaj 40—44, zsír-szalonna 34—36, zsír 10—12, vörös darabja 130—150, csirke párja 60—130 lej. — Gyarmatárak árai: kapor 10—12, kapor élősúly kgr 18—20 lej, sertés élősúly 20—24, igaz ökor drb. 7000—9000 lej, ló darabja 5000—15.000, luxsló drb. 18.000—24.000 lej. — Terményárak nagyban. Búza mázsája 380—410, rozs 260—280, sörárpa 410—450, takarmányárpa 340—360, zab 400—450, szemes tengeri 300—320, nagyszemű lenese 600—700, fehér bab 500—700, burgonya 220—250 lej. — Takarmányárak nagyban per 100 kgr. Préselt széna 240—260, laza széna 200—220 szalma laza 60—70 korpa 300—320 lej.

GYERMEKÉSSZEL

— Hát kis testvérdéd született? És mi a neve?

— Még nem tudjuk. Egy szavát se lehet megérteni, amit mond.

(Hummel.)

★ GENEALÓGIA

— Mond, papa: a nagybácsi, az közeli rokon?

— Az attól függ. Ha meghal és kiderül, hogy gazdag volt, akkor igen.

(Moustique.)

TENISZ - labdák Lei 45 -tól
- ütők 500 -tól

telszerelések legolcsóbban

GELLER sportüz etében

Brassó, Str. Reg. Carol (Kapu-u.) 36

Egyesületi tagoknak 10% engedmény.

Hölgyeim! Megérkeztek E 2019!

W. Fejér Sári

Kalapszalonnában

a legújabb bécsi seiyem és szalma modellek, melyek minden elfogadható árban és nek eladva Alakítást gyorsan és szépen 70-120 lejjig vállalok

BRASSO, KAPU-UTCA 40. sz.

régi szám 48) Az udvarban.

Olesó árak: Vigyázat a címre!

Közgazdaság

A nemzetközi borpiac helyzete

Romániában javulnak a borárak

Brassó, április 30.

A nemzetközi borpiacok helyzete nem mutat egységes képet. Olaszországot kivéve mégis az általános helyzetet a stagnáció jellemzi.

★

Romániában az 1930 évi rekord-termés és pénzkrisis a borárakat az elmúlt évihez viszonyítva 40 százalékkal lemorzsolta úgy, hogy a gazdák alig érték el a termelési és kezelési költségeket. Súlyosbította a helyzetet a magas boradó és a bornak rendkívül magas fuvardíja.

A romániai bornak jelenleg nincs külföldi piaca, mert a szomszéd államoknak is nagy volt a termésük, olcsóbbak is voltak, meg aztán Nyugat felé geográfiai helyzetük kedvezőbb lévén, versenyképesebbek. Most, a termés után 6-7 hónappal a helyzet mégis lényegesen javult. A feketeszőlő letérése után a borszeszgyárak előreláthatólag több bort fognak párlási célra felhasználni, a sörkartell magas árai a fogyasztást az olcsóbb bor javára billentették, végül a hűvös tavasz a vegetációt agyaglyosan hátráltatja, miáltal a kínálat tartozkodóbb, a kereslet pedig élénkebb lett és az árak emelkedő irányzatot mutatnak.

★

Ausztriában némi élénkülés tapasztalható a borpiacra a hosszas stagnáció után. A készletek azonban a nagykereskedőknél még mindig nagyok, az őszi bevásárlókból. Az időjárás kedvez a tavaszi munkáknak és az áttelelés minden kár nélkül folyt le. A termelők kínálata megélénkült, miután a tavaszi munkákhoz pénzre van szükségük. A vásárlási kedv azonban még mindig nyomott.

★

Magyarországon a borpiac stagnációja változatlanul tart. Az Alföldön némi érdeklődés mutatkozott kádár-borok iránt a múlt évben. Főleg a sötétebb kádárka fajtákat keresték a kistermelőknél P. 1.20-1.30 hl. fokként. A fehérborok azonban ott is elhanyagoltak és a kisgazdák 1 P. körül kínálják hl. fokként. Uradalmi tételekben változatlanul erős a kínálat anélkül azonban, hogy nagyobb tételeket el lehetne helyezni, miután az export nagyon gyenge.

★

Jugoszláviában a borpiac teljes üzletelensége változatlanul tart. Csupán a belföldi szükséglet pillanatnyi fedezésére vásároltak. Az export hónapok óta szűnhet.

★

Németországban az elmúlt hetekben javult az üzletmenet. A tavaszi vásárlások kedvezőek és különösen jó minőségű öböröket vásárolnak. A konzumborok ellenben elhanyagoltak és jelentős árcsökkenést szenvedtek. A kedvezőtlen gazdasági helyzet a borpiacot is bizonytalanná teszi és utját állja a vásárlási kedv fellendülésének.

★

Olaszországban a borárak szilárdak, sőt egyes vidékeken újabb áremelkedések mutatkoznak. Az időjárás nem kedvez a vegetációnak. Az export kissé csökkent, miután Franciaország egyelőre kevés érdeklődést mutat az olasz borok iránt.

★

Franciaországban mérsékelt forgalom mellett az árak kissé javultak mivel a termelők a vámemelés reményében mérsékeltén kínálják készleteiket. A kereskedelem azonban tartózkodó, miután a fogyasztás csökkenő irányzatot mutat. Az árak Fr. 16.50-18.- között mozognak hl. fokként. Az általános rossz gazdasági helyzet miatt jelentős javulásra a nemzetközi borpiacra nincs sok kilátás.

★

Május elsejével megszűnt a gabona, gabonaderivátumok, zölde-ségek és olajmagvak exportvámja

Fellüggesztették a rebut-vámárak kényszereladását

Bukarest, április 30

A pénzügyminisztérium ma távirati rendelkezést küldött a vámhivatalokhoz, amelyben közli, hogy a gabona és gabonaderivátumok kiviteli vámját megszüntette. Ugyancsak megszüntette a minisztérium a zölde-ségek és olajmagvak vámját is. A vámmentesség május else-

jén lép életbe.

Egy másik rendeletével a pénzügyminisztérium a törvényes elvámolási határidőn túl elvámolatlanul fekvő áru bírságtaxáját (rebut), az eddigi 10 százalékról, a vámösszeg 3 százaléka szállítás le. Ezzel egyidejűleg július 31-ig fellüggeszti a minisztérium a rebut-ba eső vámárak elárvereztetését.

Emelkedik az állam adóbevétele

Napi 100-118 millió lej a belolyt adók összege

Bukarest, április 30.

A pénzügyminisztérium legújabb kimutatása szerint az adóbevétele elérte a rekord-magasságot. Az eddigi adóbevétele naponta maximálisan 70-80 millió lejt tett ki, a kimutatás szerint, amióta Argetoianu miniszter áll a pénzügyek élén, napi 100 millióra, sőt volt nap, amikor az adóbevétele összege 118 millió lejre emelkedett.

Hogy milyen eszközökkel, vagy ör-

dögösséggel érte el Argetoianu ezt az eredményt, arról nem tesz említést a jelentés, de megjegyzi, hogy a fokozottabb adóbehajtás, illetőleg bevétele ellenére nem érkezett a pénzügyminisztériumhoz panasz a fiskusok ellen.

Mi tudnánk néhány adatot szolgáltatni a pénzügyminisztériumnak arról, hogy nagyon is vannak panaszok a fiskusok ellen. Kérdezze meg csak a pénzügyminiszter az iparosokat, kereskedőket, gazdálkodókat!

„Európa tuljuttott a válság mélypontján”

— mondja a világ egyik nagy pénzügyi kapacitása

London, április 30.

Az egyik angol pénzügyi lap munkatársa beszélgetést folytatott Edward Ch. Grenfellel, az Angol Bank igazgatójával, aki egyik legnagyobb kapacitása a világ pénzügyi köreinek. Grenfell többek között a következőket mondotta a világválságról:

— Véleményem szerint ma már nyugodtan mondhatjuk, hogy a gazdasági válság túlhaladta a leg-

kritikusabb stádiumot és hogyha lassan is, de feltétlenül a javulás útján haladunk.

Ez a felfogása az amerikai gazdasági pénzügyi köröknek is.

A helyzet fokról-fokra való állandó javulásában ma már úgy Amerika, mint Anglia vezető pénzügyi és gazdasági körei hisznek.

Ezek a biztos jelenések és azoknak minél szélesebb körben való ismertetése válsága pedig annál nagyobb jelentőségűek, mert a válság megszűntében igen nagy fontossága van annak, hogy

SZABÓ DEZSŐ

az utolsó évtized legtöbbet emlegetett és legtöbbet olvasott magyar írójának művei

mélyen leszállított árakon!

Az elsodort falu. Olcsó, propaganda kiadás. 3 kötetben 130 lej.

Rendes kiadások, tönöm papíron az eredeti árak egyharmadáért!

Eddigi ár:	Leszállított ár:
Jaj!	160.— 60.—
Nincs menekvés	160.— 60.—
Mesék a kacagó emberről	160.— 60.—
Panasz	160.— 60.—
Egyenes út	160.— 60.—
Tanulmányok és jegyzetek	160.— 60.—
Ölj!	160.— 60.—

A 7 kötet együtt fizetve 1120 lej helyett 400 lej. — A 6 első kötet együtt, aranyozott egészvászonkötésben 1500 lej helyett csak 515 lej.

Rendeljen azonnal, mert megrendeléseket azok beérkezésének sorrendjében s csak amíg a készlet tart, intézhetünk el fenti kedvezményes árakon.

Brassói Lapok Könyvosztálya

Osztrák Osztálysorsjáték.

84.000 sorsjegy. 42.000 nyeremény.

Főnyeremény:

20,000.000 Lei

Prémia és nyeremények:

12,000.000 Lei 7,500.000 Lei

2,500.000 " 2,000.000 "

etc. összesen 42.000 nyeremény

Háromszázharmincmillió lejen felüli összértékben

Minden nyereményt azonnal készpénzben kifizetünk. Állami garancia. Levonás nincs. A sorsjegyek tele nyer.

Sorsjegyárak:

Negyed 300 Lei. Fél 600 Lei. Egész 1200 Lei

Fizetés a sorsjegy vétele után.

A. GAEDICKE & Co. Wien,
FRANZ JOSEFS KAI 47.

Az I. osztály huzása 1931 máj. 19-21

megszűnjön az a pszichológiai krízis is,

ami a maga pesszimizmusával rendkívül nagy mértékben hozzájárult ahhoz, hogy a helyzet ennyire sötétté vált. — Hosszu hónapok óta mindenki, akinek csak áruészvénykészlete volt, sietett a piacra dobni azokat, hogy minél kisebb veszteséggel szabadulhasson meg tőlük — mihielyt azonban az első kedvező jelek hatása alatt megfordult ez a pszichológiai folyamat és nyomában megindulnak a várható nyereség reményében való vásárlások,

egyszerre megszűn az a lelki optimizmus, ami minden üzleti prosperitásnak elengedhetetlen kelléke.

A helyzetet most nehezíti a háború után bekövetkezett rossz aranyelosztás is, amely elsősorban éppen a londoni piac hitelnyújtó képességére érezteti a maga kedvezőtlen hatását.

A világ egész aranykészletének 42 százaléka van ma Amerika és 22 százaléka Franciaország birtokában,

míg a világ többi része és ezek között maga a régebben a „világ bankárjának” nevezett Anglia kénytelenek maguk között beérni a fennmaradó 36 százalékkal.

Európai gabona- tőzsdekonferencia lesz Budapesten

Budapest, április 30.

Május második felében a közép-európai gabona-tőzsde kiküldöttéi konferenciát tartanak Budapesten. A konferenciának igen sok kérdést kell megvitatnia, mert célja az, hogy az európai gabonaforgalmat lehetőleg egységes szabályokkal rendezze, ezenkívül a termények vasúti és vízi szállításának ügyét is tárgyalni fogják.

Kis Közgazdasági Hírek

ANGLIABÓL rövidesen egy kereskedelmi expedíció kel utra, Európán, Palesztinán, Egyiptomon keresztül, Kapstadt-ba.

Ezt az expedíciót, amelynek vezetésével Kapitán Geoffrey Malins O. B. E. lett megbízva, több tekintélyes londoni üzletember támogatja és a Ford Motor-Társaság kölcsönképpen egy kocsit bocsátott rendelkezésére. Az expedíciónak kizárólag kereskedelem-fejlesztési céljai vannak.

★

Ausztrália legnagyobb pénzintézete, az új galiei Ausztráliai Gazdasági Bank beszüntette a kifizetéseket. Az intézetnek 192 fiókja és 642 ügynöksége volt. A betétek összege meghaladja a 80 millió font sterlinget, amely lejben kb. 7 millióárdnak felel meg.

Tőzsde

1931. április 30.

Devizák (belföldi jegyzés): London 816.60, Zürich 32.58, Newyork 167.85, Berlin 40.02, Bécs 23.64, Prága 4.98, Budapest 29.31, Milánó 8.82, Páris 6.61, Amsterdam 67.65.

Valuták: Angol font 816, svájci frank 32.50, dollár 168, osztrák schilling 23.65, cseh korona 5, pengő 29.50, marka 40, olasz lira 8.85, francia frank 6.63, holland forint 68, dinár 3.

